

Atskaite par dalību COPA/COGECA rīkotajā konferencē
par dzīvnieku labturību kautuvēs

24.10.2012., Brisele

Izskatāmais jautājums:

Situācija Regulas par dzīvnieku aizsardzību kautuvēs (ES regula Nr. 1099/2009) ieviešanā un dalībvalstu ieguldījuma rezultāti.

Rezumējums:

Jaunā Regula modernizē 1993.g. Padomes direktīvu 93/119/EC. Galvenais princips - 3.1. pants - "dzīvniekiem jābūt aiztaupītām jebkādam nevajadzīgām sāpēm, stresam vai ciešanām".

ES Dzīvnieku labturības stratēģija 2012-2015 gadam uzsver nepieciešamību labāk ievērot ES tiesību aktus dzīvnieku labturībā. Regulas 1099/2009 īstenošanas plāns minēts kā viens no Komisijas pasākumiem. Tika nosūtīta anketa dalībvalstīm apkopot datus par sagatavotības līmeni saistībā ar šīs regulas ieviešanu. Regula bija publicēta 2009.g. 18.novembrī, vairums noteikumu jāpiemēro no 2013.g. 1. janvāra. Dalībvalstīm tika doti vairāk kā 3 gadi sagatavoties, izņemot:

- Jauns izkārtojums, konstrukcija vai aprīkojums kautuvēm - pārejas periods 10 gadi (2019.g.decembris),
- Vienkāršota procedūra kvalifikācijas sertifikāta iegūšanai personālam ar 3 gadu pieredzi - pārejas periods 6 gadiem (2015.g.decembris).

Aptauja parādīja, ka dalībvalstis vēlas ES pamatnostādnes par apdullināšanas parametriem un pārraudzības procedūru, kā arī tām interesē vadlīnijas par kautuvju ekspluatācijas noteikumiem, izkārtojuma, būvniecības un iekārtu prasības. Pozitīvs faktors, ka vairums dalībvalstu ir informētas par jauno regulu, un tās noteikumiem, labas prakses nosacījumus sagatavoto pati nozare, tiem piemīt juridiskais spēks un tiek piemērotas soda sankcijas par neievērošanu

Problemātiskās jomas, uz ko koncentrēties nākotnes PVD pārbaudēm :

Paredzamo neatbilstību galvenās jomas attiecas uz jaunajiem noteikumiem, dažās dalībvalstīs ir ierobežotas zināšanas par situāciju, amatpersonu apmācība joprojām ir nepilnīga, maz pieejama informācija par iekārtu ražotājiem, trūkst pietiekama zinātniskā atbalsta.

Jaunajā regulā izstrādāti vairāki pozitīvi pasākumi :

- kompetences sertifikāts -apmācība un vērtējums (7. un 21.pants),
- labas prakses attīstība un izplatība (13.pants),
- dzīvnieku labturības inspektors (17.pants),
- standarta darba procedūras - uzņēmējiem jāplāno un jāstāda laicīgi (6.pants).

Izskanēja arī viedokļi, ka jaunās prasības ir kritiskas, jo nepieciešams novērtējums uz vietām - liela, vidēja un maza mēroga uzņēmumiem dažādās dalībvalstīs un apdullināšanai ar gāzi nevajadzētu būt vienīgajam ieteicamajam risinājumam milzīgo sistēmas nomaīņas izmaksu dēļ.

Izskatāmais jautājums:

Jaunā dzīvnieku labturības ES regula Nr. 1099/2009 un tajā paredzētā kvalificētā persona – dzīvnieku labturības inspektors.

Rezumējums:

Kautuvēm piemērojamajā jaunajā dzīvnieku labturības ES regulā (Regula Nr. 1099/2009) paredzēts, ka kautuvju uzņēmējiem jāieceļ kvalificēta persona – dzīvnieku labturības inspektors, lai nodrošinātu standarta darba procedūru īstenošanu tā, lai dzīvnieku labturības noteikumi būtu pienācīgi izprasti un piemēroti. Tomēr dzīvnieku labturības inspektora iecelšana mazām kautuvēm nav obligāta.

Kautuvju uzņēmēji ir atbildīgi par ES noteikumu vispārēju ievērošanu, savukārt dzīvnieku labturības inspektora uzdevums ir šo pienākumu tehniska īstenošana praksē. Tādējādi dzīvnieku labturības inspektoram ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu, ka visas darbības kautuvēs atbilst Eiropas Savienības noteikumiem dzīvnieku labturības jomā.

To pienākumi ir skaidri izklāstīti ES tiesību aktos - konkrēti 17. pants Padomes 2009. gada 24. septembra Regulā (EK) Nr. 1099/2009 par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis L 303/1, 18.11.2009) un, lai tos pildītu, dzīvnieku labturības inspektoriem vajadzīga īpaša kvalifikācija, un viņiem jābūt oficiāli ieceltiem.

Kopumā dzīvnieku labturības inspektors kautuves uzņēmēja uzdevumā darbojas

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

kā kompetento iestāžu kontaktpunkts, sniedz norādījumus kaušanas līnijas personālam, kā arī pārbauda, vai norādījumi tikuši praktiski īstenoti.

Lai gan viņa pienākumi lielākoties saistīti ar darbību, dzīvnieku labturības inspektors ir arī piemērotākā persona, kas var kautuves uzņēmējam sniegt ieteikumus par ieguldījumiem remontā un jauna aprīkojuma iegādē. Daži ES noteikumi attiecībā uz kautuvju iekārtojumu, celtniecību un tehnisko aprīkojumu nav nekavējoties piemērojami esošām kautuvēm, taču tie būs piemērojami no 2019. gada decembra, tāpēc jau tagad būtu jāveic vajadzīgie sagatavošanas darbi, lai kautuves atbilstu prasībām noteiktajā datumā.

Lai to izdarītu, vajadzīga pieredze. Turklāt ir jāizstrādā standarta darba procedūras (SDP) kautuvē, par kuru atbild attiecīgais dzīvnieku labturības inspektors. Viņa pienākums ir arī nodrošināt, lai šīs SDP tiktu pienācīgi ievērotas, un rūpīgi reģistrēt veiktos pasākumus. Dzīvnieku labturības inspektoram jābūt pietiekamām pilnvarām un tehniskai kvalifikācijai, tostarp labām zināšanām par attiecīgajiem ES noteikumiem, lai varētu dot norādījumus kaušanas līnijas personālam.

Dažas SDP ir konkrēti paredzētas tiesību aktos. Tās attiecas uz

- apdullināšanas galvenajiem parametriem ;
- apdullināšanas iedarbības pārbaudīšanu ;
- savaldīšanas un apdullināšanas iekārtu lietošanu un apkopi.

Citas SDP ir vajadzīgas, lai nodrošinātu atbilstību. Dzīvnieku labturības inspektoram jānodrošina, lai attiecīgais personāls būtu informēts par SDP un saprastu tās. Dzīvnieku labturības inspektoram arī jāreģistrē pasākumi, ko viņš veicis, pildot savus pienākumus, lai nodrošinātu SDP ieviešanu un ievērošanu.

Dzīvnieku labturības inspektoram ir jābūt kvalificācijas sertifikātam, kas izdots visu to darbību veikšanai, kas notiek kautuvē, par kuru viņš ir atbildīgs.

Kvalifikācijas sertifikātus izdod dalībvalsts iestādes, pamatojoties uz atsevišķu eksāmenu nokārtošanu par tēmām, kas attiecas uz attiecīgo dzīvnieku kategorijām un atbilst veicamajām darbībām. Darbības var būt šādas:

- apiešanās ar dzīvniekiem un to aprūpe pirms to savaldīšanas;
- dzīvnieku savaldīšana apdullināšanas vai nonāvēšanas nolūkā;
- dzīvnieku apdullināšana; efektīvas apdullināšanas novērtēšana;
- dzīvu dzīvnieku iekāršana važās vai pacelšana;
- dzīvu dzīvnieku atasiņošana;
- nokaušana;
- apdullināšanas un/vai nonāvēšanas rezerves paņēmieni.

Kautuves uzņēmējs ieceļ katras kautuves dzīvnieku labturības inspektoru. Dzīvnieku labturības inspektors nav obligāti vajadzīgs kautuvēs, kurās nokauj mazāk par 1 000 zīdītāju mājlopu vienību vai 150 000 mājputnu vai trušu gadā. Tomēr ar inspektora darbu saistītie pienākumi, kas aprakstīti iepriekš, paliek spēkā, un tie ir jāīsteno kautuves uzņēmējam.

Izskatāmais jautājums:

Apmācība un izglītība, kā zināšanas un pieredze varētu palīdzēt nodrošināt likumdošanas aktu pienācīgu īstenošanu.

Rezumējums:

Bez labas apmācības un kadru izskološanas pat vislabākie likumi būs nederīgi. Apmācība rada atšķirību starp labu un sliktu praksi. Jaunās Regulas 7.pants sniedz unikālu iespēju pārliecināties, ka visām personām, kas strādā ar dzīvniekiem, ir nepieciešamās zināšanas, apvienotas ar nepieciešamajām prasmēm un atbilstošu uzvedību.

Vienkāršotas procedūras var kavēt kompetences iegūšanu. Ja dalībvalstis kvalifikāciju apliecinošo sertifikātu izsniegs, pamatojoties uz vienkāršoto procedūru palīdzību (kā minēts 29,2 pantā), tā var prasīt paaudzes nomaiņu vai tik ilgi, kamēr viss personāls iegūst prasīto kompetenci.

Bez jau pierastajiem veidiem, būtu vēlams veidot arī e-mācību kursus. Ir izstrādāta e-kursu programma, izmantojot video, animācijas elementus u.c. paņēmienus, lai piesaistītu apmācāmo interesi un nostiprinātu zināšanas. Tuvāko mēnešu laikā dalībvalstis saņems piedāvājumus izmantot šos kursus.

Izskatāmais jautājums:

Rezumējums:

Kopsavilkums/ leteikumi nākamajam darbam:

Soli pa solim, ES tiesību prasības palielinās izmaksas, turklāt prasības un, tāpat, arī to izpildei nepieciešamās izmaksas nav vienlīdzīgi pieprasītas importa produkcijai.

Jaunie ES noteikumi nedrīkstētu pakļaut riskam darbu saimniecībās un kautuvēs vai abalstīt importu un ražošanas pārvietošanu uz trešajām valstīm.

--

--	--	--	--	--

Maija Pontāga
Dzintars Veide

Paraksts
Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS